

**Sprawozdanie
z realizacji zadań z zakresu
wspierania rodziny
w Gminie Końskie
za 2024 r.**

Końskie, marzec 2025 r.

Zgodnie z art. 179 ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej „W terminie do dnia 31 marca każdego roku wójt/burmistrz składa radzie gminy roczne sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny oraz przedstawia potrzeby związane z realizacją zadań”.

1. Zadania gminy wynikające z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo wychowawczych Burmistrz zapewnia wsparcie, które polega w szczególności na:

- 1) analizie sytuacji rodziny i środowiska rodzinnego oraz przyczyn kryzysu w rodzinie,
- 2) wzmocnieniu roli i funkcji rodziny,
- 3) rozwijaniu umiejętności opiekuńczo-wychowawczych rodziny,
- 4) podniesieniu świadomości w zakresie planowania oraz funkcjonowania rodziny,
- 5) pomocy w integracji rodziny,
- 6) przeciwdziałaniu marginalizacji i degradacji społecznej rodziny,
- 7) dążeniu do reintegracji rodziny,
- 8) współfinansowaniu pobytu dzieci w pieczy zastępczej,
- 9) prowadzeniu konsultacji, poradnictwa prawnego i psychologicznego,
- 10) prowadzeniu mediacji rodzinnych,
- 11) systematycznym monitorowaniu sytuacji rodzin.

Wspieranie rodziny jest prowadzone za jej zgodą i aktywnym udziałem, z uwzględnieniem zasobów własnych oraz źródeł wsparcia zewnętrznego w formie:

- 1) pracy z rodziną,
- 2) pomocy w opiece i wychowaniu dziecka.

Do zadań asystenta rodziny należy w szczególności:

- 1) opracowanie i realizacja planu pracy z rodziną we współpracy z członkami rodziny i pracownikiem socjalnym,
- 2) opracowanie, we współpracy z członkami rodziny i koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej, planu pracy z rodziną, który jest skoordynowany z planem pomocy dziecku umieszczonemu w pieczy zastępczej,
- 3) udzielanie pomocy rodzinom w poprawie ich sytuacji życiowej, w tym w zdobywaniu umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego,
- 4) udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów socjalnych,
- 5) udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów psychologicznych,
- 6) udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów wychowawczych z dziećmi,
- 7) wspieranie aktywności społecznej rodzin,
- 8) motywowanie członków rodzin do podnoszenia kwalifikacji zawodowych,
- 9) udzielanie pomocy w poszukiwaniu, podejmowaniu i utrzymywaniu pracy zarobkowej,
- 10) motywowanie do udziału w zajęciach grupowych dla rodziców, mających na celu kształtowanie prawidłowych wzorców rodzicielskich i umiejętności psychospołecznych,
- 11) udzielanie wsparcia dzieciom, w szczególności poprzez udział w zajęciach psycho - edukacyjnych,
- 12) podejmowanie działań interwencyjnych i zaradczych w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa dzieci i rodzin,
- 13) prowadzenie indywidualnych konsultacji wychowawczych dla rodziców i dzieci,
- 14) prowadzenie dokumentacji dotyczącej pracy z rodziną,
- 15) dokonywanie okresowej oceny sytuacji rodziny, nie rzadziej niż raz na pół roku i przekazywanie tej oceny dyrektorowi ośrodka pomocy społecznej,
- 16) monitorowanie funkcjonowania rodziny po zakończeniu pracy z rodziną,

- 17) sporządzanie, na wniosek sądu, opinii o rodzinie i jej członkach,
- 18) współpraca z jednostkami administracji rządowej i samorządowej, właściwymi organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami i osobami specjalizującymi się w działaniach na rzecz dziecka i rodziny,
- 19) współpraca z Zespołem Interdyscyplinarnym ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej, grupami roboczymi lub innymi podmiotami, których pomoc przy wykonywaniu zadań uznano za niezbędną.

Na mocy ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” z dnia 4 listopada 2016 r. poszerzył się obszar działań asystenta rodziny poprzez przypisanie mu funkcji koordynatora kompleksowego wsparcia dla kobiet w ciąży i ich rodzin, które polega na:

- 1) opracowaniu wspólnie z osobami objętymi wsparciem katalogu możliwego do uzyskania wsparcia,
- 2) występowaniu przez asystenta rodziny w imieniu osób objętych wsparciem, na ich żądanie do podmiotów, o których mowa w art. 2 ust. 2 ustawy „Za życiem”, w celu umożliwienia im skorzystania ze wsparcia, na podstawie pisemnego upoważnienia.

2. Realizacja zadań w zakresie wspierania rodziny na terenie gminy Końskie.

Działania zawarte w „Gminnym Programie Wspierania Rodziny w Gminie Końskie na lata 2024-2026”, przyjętym uchwałą Nr LXVIII/599/2024 Rady Miejskiej w Końskich z dnia 29 lutego 2024 r. realizowane były przez:

- 1) Miejsko - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Końskich (praca socjalna, asystent rodziny, świadczenia pieniężne i niepieniężne, realizacja programów zewnętrznych i projektów socjalnych),
- 2) Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- 3) Placówkę Wsparcia Dziennego działającą w formie specjalistyczno–opiekuńczej (światlica środowiskowa),
- 4) Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej,
- 5) Klub Integracji Społecznej (poradnictwo psychologiczne, terapeutyczne).

Wszystkie wyżej wymienione podmioty działają w strukturach Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Końskich.

Ponadto realizacją zadań w zakresie wspierania rodziny zajmuje się również: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Końskich, Stowarzyszenie Spinacz prowadzące placówkę wsparcia dziennego w formie opiekuńczo - specjalistycznej „Koniczynka”.

Potrzeby w zakresie wsparcia rodziny uwzględniały zdiagnozowane problemy rodziny, tj.:

- alkoholizm,
- uzależnienie od innych substancji psychoaktywnych,
- pokoleniowa, wyuczona bezradność w codziennym funkcjonowaniu,
- bezrobocie wynikające z braku kwalifikacji lub kwalifikacji niedostosowanych do potrzeb rynku pracy,
- bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych wynikająca z niewłaściwych metod wychowawczych, oraz niedostatecznego zainteresowania potrzebami rozwojowymi dziecka,
- niezaradność w prowadzeniu gospodarstwa domowego spowodowana zaburzoną hierarchią wartości, niedostateczną umiejętnością racjonalnego gospodarowania budżetem domowym, nieumiejętność funkcjonowania w lokalnym środowisku,
- brak umiejętności korzystania z zasobów najbliższego otoczenia, trudności w rozwiązywania sytuacji konfliktowych,

- złe warunki socjalno – bytowe,
- niepełnosprawność, choroba w rodzinie.

3. Analiza rodzin objętych pomocą w 2024 r.

Tabela 1. Struktura rodzin z terenu gminy korzystających z pomocy M-GOPS w Końskich w 2024 r.

Wyszczególnienie	Ogółem
Liczba rodzin	926
Liczba osób w rodzinach	1601
Liczba rodzin z dziećmi	208
Liczba osób w rodzinach z dziećmi	783
w tym rodziny o liczbie dzieci:	
1	79
2	67
3	41
4	17
5	2
6 i więcej	2
Liczba rodzin niepełnych	93
Liczba osób w rodzinach niepełnych	299

Łączna liczba rodzin, które korzystały z pomocy społecznej w 2024 roku jest zbliżona do liczby rodzin korzystających roku ubiegłym. Rodziny bezdzietne były głównymi beneficjentami świadczeń z pomocy społecznej w 2024 r. Wśród 208 rodzin z dziećmi korzystających w 2024 r. ze świadczeń pomocy społecznej – 93 to rodziny niepełne.

Tabela 2. Liczba dzieci, na które wypłacono świadczenia rodzinne oraz stypendia szkolne w 2024 r.

Rodzaj świadczenia wypłacanego przez Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Końskich	Liczba świadczeń wypłaconych w 2024 r.
Zasiłki rodzinne	14 649 (dla 376 rodzin)
Świadczenie wypłacane w związku z realizacją ustawy „Za życiem”	4 (dla 4 rodzin)
Stypendium szkolne + zasiłek szkolny	43 (dla 28 rodzin)

Z powyższej tabeli wynika, że w 2024 r. najwięcej wypłacono zasiłków rodzinnych, ze świadczeń w formie stypendiów szkolnych i zasiłku szkolnego skorzystało 28 rodzin.

W 2024 r. z Karty Dużej Rodziny korzystało 220 rodzin, w tym 346 dzieci.

Miejsko- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Końskich w 2024r. realizował specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi, z których pomocy skorzystało 31 osób w tym 23 dzieci i 8 dorosłych. Dla dzieci chorych na autyzm i zaburzeniami psychicznymi świadczyło usługi 16 terapeutów ze specjalistycznym przygotowaniem zawodowym w zakresie: rehabilitacji ruchowej – 6 terapeutów, logopedii – 2 terapeutów, terapii zajęciowej – 3 terapeutów, integracji sensorycznej – 3 psychologów oraz 1 pedagog.

Tabela 3. Liczba rodzin korzystająca z pomocy M-GOPS w Końskich z powodu występowania bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych w 2024 r.

Wyszczególnienie	Ogółem
Liczba rodzin ogółem	58
Liczba rodzin pełnych	29
Liczba osób w rodzinach pełnych	86
Liczba rodzin niepełnych	29
Liczba osób w rodzinach niepełnych	82
Liczba rodzin wielodzietnych	8
Liczba osób w rodzinach wielodzietnych	40

Z powyższej tabeli wynika, że w Gminie Końskie w roku 2024 r. z powodu wystąpienia bezradności w sprawach opiekuńczo – wychowawczych korzystało 58 rodzin, spośród których 29 to rodziny niepełne, co stanowi 50% wszystkich rodzin korzystających z pomocy ze względu na wystąpienie problemów opiekuńczo – wychowawczych. Poprawa sytuacji materialnej rodzin nie zawsze przekłada się na prawidłowe funkcjonowanie w środowisku, wymaga wsparcia i pomocy w przezwyciężeniu problemów opiekuńczo – wychowawczych.

Tabela 4. Liczba rodzin objętych asystenturą oraz procedurą „Niebieskie Karty” w 2024r. w MGOPS Końskie (dane wewnętrzne M-GOPS)

Wyszczególnienie	Ogółem	Z terenu wsi
Liczba rodzin objętych asystentem rodziny	36	10
Liczba rodzin objętych asystentem rodziny, gdzie prowadzona jest procedura „Niebieskie Karty”	11	2

Z powyższej tabeli wynika, iż w roku 2024 r. liczba rodzin objętych wsparciem asystenta, w której została wszczęta procedura „Niebieskie Karty” wyniosła 30,5% ogółu rodzin asystenckich.

Tabela 5. Analiza liczby dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych funkcjonujących na terenie miasta i gminy Końskie (wewnętrzne dane M-GOPS w Końskich), stan na dzień 31.12.2024 r.

Rodzaj rodziny	Liczba rodzin	Liczba dzieci
Rodziny łącznie:	45	54
spokrewnione	34	41
niezawodowe	11	13
zawodowe	0	0
zawodowe pełniące funkcję pogotowia rodzinnego	0	0

Na dzień 31 grudzień 2024 r. Gmina Końskie partycypowała w kosztach utrzymania 54 dzieci przebywających w rodzinach zastępczych.

W gminie funkcjonuje placówka pieczy zastępczej - Placówka Rodzinna w Brodach (Brody Stare 50a), która zapewnia całodobową opiekę i wychowanie dzieciom całkowicie i częściowo pozbawionym opieki rodziców. Placówka prowadzona jest przez małżeństwo posiadające

uprawnienia do pełnienia funkcji rodzinnego domu dziecka.

Ponadto w Powiecie Koneckim działają placówki pieczy zastępczej:

- Placówka Rodzinna w Kawęczynie (gm. Smyków),
- Wielofunkcyjna Placówka Pomocy Dziecku i Rodzinie w Stąporkowie,
- Rodzina zastępcza zawodowa pełniąca funkcję Pogotowia Rodzinnego.

4. Rodzina wspierająca

W celu wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo wychowawczej rodzina może zostać objęta pomocą rodziny wspierającej. Rodzina wspierająca, przy współpracy asystenta rodziny, pomaga rodzinie przeżywającej trudności:

- 1) w opiece i wychowaniu dziecka,
- 2) w prowadzeniu gospodarstwa domowego,
- 3) w kształtowaniu i wypełnianiu podstawowych ról społecznych.

Pełnienie funkcji rodziny wspierającej może być powierzone osobom z bezpośredniego otoczenia dziecka. Rodzinę wspierającą ustanawia wójt/burmistrz właściwy ze względu na miejsce zamieszkania rodziny wspierającej, po uzyskaniu pozytywnej opinii kierownika ośrodka pomocy społecznej, na podstawie przeprowadzonego rodzinnego wywiadu środowiskowego.

Z rodziną wspierającą zawiera się umowę, która określa zasady zwrotu kosztów związanych z udzieleniem pomocy. W 2024r. asystenci rodziny nie współpracowali z żadną rodziną wspierającą. Wynika to z braku osób/rodzin z kręgu rodziny objętej wsparciem asystenta rodziny, które mogłyby pełnić tę funkcję.

5. Realizacja postanowień ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej w 2024 r. w Miejsko-Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Końskich odbywała się poprzez:

1) Pomoc asystenta rodziny

Ważną rolę w systemie wspierania rodziny pełni asystentura rodziny. Niezależnie od pracowników socjalnych, asystent rodziny zajmuje się wyłącznie pomocą i pracą z rodziną. Celem pracy asystenta jest osiągnięcie przez rodzinę podstawowego poziomu stabilności życiowej, która umożliwi jej wychowywanie dzieci. Jego głównym zadaniem jest niedopuszczenie do oddzielenia dzieci od rodziny oraz podjęcie działań zmierzających do zażegnania kryzysu w rodzinie. Elastyczny czas pracy asystenta służyć ma realnym potrzebom i rytmowi życia rodziny. W oparciu o ustawę z dnia 27 kwietnia 2012 r. o zmianie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz niektórych innych ustaw została wprowadzona zmiana min. w przepisach Kodeksu Rodzinnego i Opiekuńczego stanowiąca, iż Sąd może zobowiązać rodziców biologicznych, jak i samego małoletniego do określonego postępowania, w szczególności do pracy z asystentem rodziny bądź realizowania innych form pracy z rodziną.

Rolą asystenta rodziny nie jest powielanie pracy pracownika socjalnego. Asystent rodziny kierowany jest do pracy tylko z tymi rodzinami, w których sytuacja dziecka małoletniego wymaga wsparcia zewnętrznego. Potrzeba podejmowanych przez niego działań pomocowych ustaje wraz z osiągnięciem przez rodzinę umiejętności samodzielnego, prawidłowego wypełniania funkcji opiekuńczo – wychowawczych. Rola asystenta rodziny ma istotne znaczenie już na etapie profilaktyki. Jego zadaniem jest całościowe wspieranie rodzin wychowujących dzieci, zagrożonych

różnymi dysfunkcjami. Działania asystenta polegają na aktywnym wspieraniu rodziny, w której mają miejsce problemy trudne do pokonania przez tę rodzinę.

Praca asystenta rodziny ma charakter kompleksowy. W pierwszej kolejności osoba pełniąca tą funkcję dba o rozwiązanie podstawowych problemów socjalnych rodzin: mieszkaniowych, materialnych, zdrowotnych, czy prawnych. Ponadto pomaga również w rozwiązywaniu problemów podopiecznych (emocjonalnych, rodzinnych, problemów w grupie rówieśniczej) i w razie potrzeby kieruje ich na odpowiednią terapię. Asystent rodziny wspiera również swoich podopiecznych w podejmowaniu aktywności społecznej. Do jego zadań należy też motywowanie podopiecznych do podnoszenia kwalifikacji zawodowych lub kontynuowania nauki, pomoc w wyborze odpowiedniej szkoły lub kursów zawodowych, przełamywaniu kompleksów i ewentualnych kryzysów wynikających z trudności i niepowodzeń w nauce. Asystent rodziny zachęca bezrobotnych do podjęcia pracy i wspiera ich w pierwszych miesiącach zatrudnienia. Intensywna praca asystenta z rodziną jest realizowana również w przypadku czasowego umieszczenia przez Sąd dziecka poza rodziną. Wówczas zadaniem asystenta staje się nie tylko praca z biologicznymi rodzicami dzieci w miejscu zamieszkania, ale również współpraca z rodziną zastępczą lub koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej, odpowiedzialnym za dziecko umieszczone w instytucji sprawującej pieczę zastępczą, będącej w gestii powiatu oraz sądu.

Realizując w 2024 r. zadania określone w ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, praca asystenta rodziny, zatrudnionego w M-GOPS w Końskich koncentrowała się przede wszystkim na poszukiwaniu rozwiązań trudnej sytuacji życiowej rodzin, w których są dzieci. Głównym celem asystentury było podniesienie umiejętności opiekuńczo-wychowawczych rodziny, umiejętności prowadzenia gospodarstwa domowego, radzenia sobie z problemami dnia codziennego.

Realizacja zadań asystentów obejmowała:

- opracowywanie planów pracy z rodziną przy aktywnym udziale jej członków i współpracy pracownika socjalnego. Głównym ich założeniem było podniesienie poziomu umiejętności opiekuńczo-wychowawczych i poprawa funkcjonowania rodziny w lokalnym środowisku, a także poprawa sytuacji materialnej i mieszkaniowej oraz polepszenie wyników szkolnych dzieci,
- motywowanie osób z problemem alkoholowym do podejmowania lub kontynuowania terapii uzależnień,
- udzielanie pomocy w zakresie poprawy sytuacji bytowej, a w szczególności w zdobyciu umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego,
- pomoc w rozwiązywaniu problemów socjalnych rodziny, informowanie jak działają urzędy, placówki wspierające rodziny i dzieci, wyjaśnianie w jaki sposób należy wypełnić dokumenty oraz załatwić sprawy urzędowe wykorzystując własne uprawnienia i możliwości, wskazywanie jak ubiegać się o rozłożenie spłaty zadłużenia na raty,
- wnioskowanie o udzielenie pomocy w formie rzeczowej tj. używanej odzieży, mebli, artykułów szkolnych, sprzętu gospodarstwa domowego i inne,
- kształtowanie umiejętności rozwiązywania problemów wychowawczych,
- wskazywanie na dużą rolę wspólnego spędzania czasu wolnego z rodziną,
- współpracę z jednostkami, organizacjami i innymi podmiotami oraz osobami specjalizującymi się w działaniach na rzecz dziecka i rodziny, min. z: PCPR (efektem było wspólne zrealizowanie planów pracy zbieżnych z planem pomocy dziecku umieszczonemu w pieczy zastępczej),
- współpraca z pedagogami i wychowawcami w szkołach i przedszkolach, do których uczęszczały dzieci objęte wsparciem asystenta oraz psychologiem zatrudnionym w M-GOPS w Końskich, pracownikami socjalnymi, pracownikami Placówki Wsparcia Dziennego, Zespołem Interdyscyplinarnym ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej, Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Zespołem Kuratorskiej Służby Sądowej, Komendą Powiatową Policji, Przedsiębiorstwem Gospodarki Komunalnej,

Zakładem Energetycznym, Powiatowym Urzędem Pracy, Poradnią Psychologiczno – Pedagogiczną,

- udział w spotkaniach grup roboczych w związku z prowadzoną w rodzinie procedurą „Niebieskie Karty”,
- motywowanie członków rodzin do podnoszenia kwalifikacji zawodowych, kontynuowania nauki, poszukiwania pracy,
- podejmowanie działań interwencyjnych i zaradczych w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa dzieci,
- dokonywanie okresowych ocen sytuacji rodziny,
- prowadzenie dokumentacji obejmującej: wniosek o objęciu asystenturą, dokument zawierający wyrażenie zgody na objęcie rodziny wsparciem przez asystenta rodziny, kartę wizyt w rodzinie, plan pracy z rodziną, okresową ocenę rodziny (sprawozdania).

W 2024 r. na terenie gminy Końskie wsparciem asystentów rodziny zostały **objęte 36 rodzin** znajdujących się w sytuacjach kryzysowych. Poprzez zindywidualizowane podejście asystenci rodzin wspólnie z rodzinami opracowali metody służące pokonywaniu trudności życiowych.

Tabela 6. Pomoc w formie asystenta rodziny w 2024r. roku w M-GOPS w Końskich (dane wewnętrzne M-GOPS w Końskich)

Wyszczególnienie	Rok 2024
Liczba zatrudnionych asystentów	3
Liczba etatów, których byli zatrudnieni asystenci rodziny	3
Liczba rodzin korzystających z pomocy asystenta	36
Liczba rodzin, które zakończyły pracę z asystentem	3
Liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny z postanowienia sądu	19

W 2024 r. asystenci rodziny pracowali z 36 rodzinami, w których łącznie było 86 dzieci. Istotnym jest, że po zakończeniu pracy z rodziną prowadzony jest monitoring rodzin, obejmujący wizyty w środowisku rodziny, udzielanie wsparcia oraz motywowanie do dalszych pozytywnych działań. W stosunku do ubiegłego roku liczba rodzin objęta wsparciem asystenta zmniejszyła się o 10 rodzin, nie oznacza to jednak o braku potrzeby wsparcia kolejnych rodzin tą formą pomocy lecz o nie wyrażaniu zgody przez rodzinę na współpracy z asystentem, co zgodnie z zapisami ustawy o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej jest obligatoryjne.

Budżet zadania: W 2024 r. na wynagrodzenia asystentów rodziny tut. Ośrodek wydatkował kwotę 362.324,95 zł w tym: 224.119,03 środki własne gminy, 138.205,92 dotacja z budżetu państwa w ramach programu „Asystent rodziny na rok 2024”.

Podnoszenie kwalifikacji asystenta rodziny: Asystenci rodziny zatrudnieni na etat w 2024 r. wzięli udział w następujących szkoleniach: „Tworzenie ścieżek reintegracji osób zagrożonych wykluczeniem społecznym”, „Bezpieczeństwo i ochrona informacji z uwzględnieniem wymogów Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r.”.

2) Współfinansowanie pobytu dzieci w pieczy zastępczej.

W przypadku umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej albo rodzinnym domu dziecka, gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi odpowiednio wydatki, o których mowa w art. 191 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, w wysokości:

- 10% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka - w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy

zastępczej,

- 30% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka - w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- 50% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka - w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

W przypadku umieszczenia dziecka w placówce opiekuńczo - wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej albo interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym, gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka, przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej, ponosi odpowiednio wydatki, o których mowa w art. 191 ust. 1 pkt. 2, ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej w wysokości:

- 10% w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- 30% w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- 50% w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej - średnich miesięcznych wydatków przeznaczonych na utrzymanie dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej albo interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym.

Tabela 7. Średnia miesięczna liczba dzieci przebywających w rodzinach zastępczych i rodzinnych domach dziecka w 2024 r., których pobyt współfinansowany był przy udziale Gminy Końskie (dane wewnętrzne M-GOPS w Końskich)

Typy rodzin	Średnia miesięczna liczba dzieci przebywających w 2024 r.
Spokrewniona	38
Zawodowa	0
Niezawodowa	13
Rodzinny dom dziecka	0
Zawodowa pełniąca funkcję pogotowia rodzinnego	0
Niezawodowa pełniąca funkcję pogotowia rodzinnego	0
Razem	51

Tabela 8. Średnia miesięczna liczba dzieci przebywających w placówkach opiekuńczo – wychowawczych w 2024r., których pobyt współfinansowany był przy udziale Gminy Końskie (dane wewnętrzne M-GOPS w Końskich).

Typ placówki	Średnia miesięczna liczba dzieci przebywających w 2024 r.
Wielofunkcyjna Placówka Pomocy Dziecku i Rodzinie w Stąporkowie	5
Placówka Rodzinna w Brodach	4
Placówka Rodzinna w Kawęczynie	7
Placówka Interwencyjna „Gniazdo” w Głubczycach	2
Ogółem	18

W roku 2024 r. pieczę zastępczą opuściło 8-ro dzieci, z tego: 3 powróciło do rodziców biologicznych, 5 dzieci usamodzielniało się i opuściło pieczę zastępczą.

W roku 2024r. gmina partycypowała w kosztach pobytu dzieci w pieczy zastępczej na łączną kwotę 797.052,90 zł dla średniomiesięcznie 69 dzieci.

Tabela 9. Wydatki poniesione przez Gminę Końskie z tytułu pobytu dzieci w pieczy zastępczej w 2024 r. (dane wewnętrzne M-GOPS w Końskich)

10% wydatków na opiekę i wychowanie w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy	30% wydatków na opiekę i wychowanie w drugim roku pobytu dziecka w pieczy	50% wydatków na opiekę i wychowanie w trzecim i następnych latach pobytu dziecka w pieczy	Ogółem
31846,42zł	91.721,91	673.484,57zł	797.052,90 zł

3) Poradnictwo specjalistyczne

W okresie od stycznia do grudnia 2024 r. w ramach poradnictwa specjalistycznego dyżury pełniło dwóch specjalistów ds. przeciwdziałania przemocy domowej. Udzielono 70 porad. Z poradnictwa skorzystało 29 osób dorosłych.

Poradnictwo **specjalistów ds. przeciwdziałania przemocy domowej** odbywało się przez cały rok, natomiast w okresie od czerwca do grudnia 2024 r. odbywało się w ramach Programu Osłonowego „Wspieranie Jednostek Samorządu Terytorialnego w Tworzeniu Systemu Przeciwdziałania Przemocy Domowej”, pt.: „Zielone Światło” (priorytet III. Dostosowanie istniejącej infrastruktury instytucjonalnej do potrzeb osób zagrożonych lub doznających przemocy domowej).

Ponadto w ramach w/w Programu osłonowego, pt.: „Zielone Światło” dyżury pełnili: **dwóch psychologów oraz terapeuta rodzin** w okresie od września do grudnia 2024 r.

W tym okresie terapeuta rodzi udzielił 49 porad terapeutycznych, z których skorzystało 17 osób, w tym 15 osób dorosłych i 2 dzieci. Natomiast psycholog udzielił 54 porad, z których skorzystało 45 osób, w tym 26 osób dorosłych i 19 dzieci.

Łącznie w M-GOPS w Końskich zatrudnieni specjaliści udzielili w 2024 roku 173 porad, z których skorzystało 91 osób.

Ponadto, jak wynika z danych przedstawionych przez PCPR - w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Końskich w 2024 r. udzielono 32 porad dla osób/ rodzin z problemami opiekuńczo – wychowawczymi z terenu miasta i gminy Końskie.

4) Realizowanie programów profilaktycznych o charakterze wspierającym

W listopadzie i grudniu 2024 r. w Miejsko – Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Końskich realizowany był **projekt socjalny** pn.: „Co było a nie jest – łączymy pokolenia”. Miał on na celu wzmocnienie więzi międzypokoleniowych oraz budowanie relacji między podopiecznymi z Dziennego Domu Pobytu a rodzinami z dziećmi objętymi wsparciem asystenta rodziny, mającymi problemy opiekuńczo - wychowawcze. W ramach projektu realizowane były zajęcia w formie warsztatów plastycznych oraz kulinarnych a zwieńczeniem projektu było przedstawienie słowno - muzyczne przygotowane wspólnie przez seniorów oraz rodziny asystenckie. W projekcie wzięło udział 9 rodzin z dziećmi zamieszkałych na terenie Gminy Końskie oraz 16 seniorów uczestników Dziennego Domu Pobytu działającego w strukturach tutejszego Ośrodka. Projekt miał charakter edukacyjny, skierowany był do rodzin z dziećmi oraz seniorów zamieszkałych

na terenie Gminy Końskie. Proponowane działania były skierowane zarówno do rodzin z dziećmi jak i dla osób 70+, ponieważ pozytywna i silna więź młodego pokolenia ze starszym jest ważnym elementem życia społecznego. Ideą projektu było kultywowanie tradycji oraz wzmocnienie więzi międzypokoleniowej.

Wychowanie młodego pokolenia w duchu tradycji jest procesem, na który ma wpływ wiele czynników, odbywa się to zarówno w rodzinie jak i w środowisku lokalnym. Dużym wyzwaniem dla rodzin jest prawidłowe funkcjonowanie we własnym domu jak i w społeczeństwie. Zatem ważne jest aby w rodzinie i środowisku lokalnym panowały dobre relacje, o które należy cały czas dbać i je pielęgnować. Wspólne spotkania seniorów i rodzin z dziećmi miały pokazać jak ważnym elementem jest kultywowanie zapomnianych tradycji. Zaangażowanie seniorów wzmocniło ich głos i obecność w środowisku lokalnym. W świecie gdzie szybkość życia i presja codziennych obowiązków często odciągają nas od ważnych relacji rodzinnych, integracja międzypokoleniowa staje się kluczem do budowania i wzmocniania więzi.

5) Rozwój i funkcjonowanie środowiskowych form wsparcia dziennego.

Rodziny wychowujące dzieci w wieku szkolnym, a zwłaszcza rodziny, które mają trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczej – wychowawczych, wymagają pomocy w zakresie organizowania dzieciom czasu wolnego, pokonywania trudności szkolnych, zaburzeń zachowania itp. W związku z tym istotne jest funkcjonowanie oraz dalszy rozwój różnorodnych środowiskowych form dziennej opieki nad dziećmi i młodzieżą w wieku szkolnym. Placówki wsparcia dziennego mogą być prowadzone w formie: opiekuńczej, specjalistycznej – opiekuńczej lub podwórkowej – świetlice. Przy Miejsko – Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Końskich działa Placówka Wsparcia Dziennego w formie specjalistycznej - opiekuńczej (świetlica środowiskowa). W 2024r. uczęszczało do niej ponad 60 dzieci i młodzieży z rodzin dysfunkcyjnych, oraz w których występuje problem alkoholowy (60 + 10 miejsc interwencyjnych). W placówce prowadzone były liczne zajęcia na temat problemat uzależnienia i współuzależnienia od alkoholu i innych środków psychoaktywnych, a także zajęcia plastyczne, zajęcia rozwijające zainteresowania i umiejętności, zajęcia teatralne, a także edukacyjne (pomoc w odrabianiu prac domowych). W ramach Szkolnych – Gminnych Dni Profilaktyki „Tak dla rodziny - Nie dla używek” odbyły się warsztaty profilaktyczne dla dzieci z Placówki Wsparcia Dziennego w Końskich, przeprowadzone przez terapeutę rodzinnego na temat profilaktyki przeciwdziałania przemocy wobec osób starszych. W trakcie warsztatów ogłoszono konkurs plastyczny pt.: „Dwa Serca” dla dzieci i młodzieży uczestniczących w warsztatach. Najładniejsze prace zostały nagrodzone, a wszystkie plakaty zawisły na korytarzach MGOPS w Końskich co było wyróżnieniem dla wszystkich młodych artystów.

Praca wychowawcza w PWD ma na celu kształtowanie odpowiednich postaw, organizację czasu wolnego, wsparcie w sytuacjach trudnych i pomoc w rozwiązywaniu konfliktów. Dzieci przebywające w placówce mają zapewnioną pomoc w nauce, a także czas na swobodną zabawę. Pracownicy na bieżąco kontaktują się z rodzicami podopiecznych oraz ściśle współpracują z asystentami rodziny. Placówka zapewnia dzieciom w trakcie zajęć posiłek. W ramach organizacji czasu wolnego dla dzieci Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Końskich, w oparciu o Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii finansuje dzieciom pobyt w okresie letnim na koloniach profilaktycznych.

Budżet zadania. Koszt finansowania Placówki Wsparcia Dziennego w 2024r. wyniósł 668.434,69 zł. Finansowanie PWD pochodzi ze środków własnych Gminy przeznaczonych na realizację Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomani, ze środków za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

Nadmienić należy, że Zarządzeniem Nr 14/2024 Dyrektora Miejsko-Gminnego Ośrodka

Pomocy Społecznej w Końskich z dnia 10 lipca 2024 r. dla pracowników M-GOPS oraz osobne dla Placówki Wsparcia Dziennego zostały wprowadzone **Standardy Ochrony Małoletnich**. Standardy określają najważniejsze zasady i założenia związane z zapewnieniem maksymalnego poziomu bezpieczeństwa małoletnich, będących podopiecznymi MGOPS w Końskich, z którymi pracownicy M-GOPS w tym Asystenci rodziny mają bezpośredni kontakt.

Potrzeby związane z realizacją zadań w zakresie wspierania rodziny.

1. Realizacja „Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Końskie na lata 2024 - 2026”.
2. Zabezpieczenie przez Gminę środków finansowych na pokrycie wydatków związanych z opieką i wychowaniem dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej.
3. Zapewnienie przez Gminę środków finansowych na utrzymanie zatrudnionej wykwalifikowanej kadry asystentów rodziny oraz zabezpieczenie możliwości stworzenia kolejnego 1 etatu asystenta rodziny w związku z narastającą ilością potrzeb oraz coraz częściej występujących orzeczeń Sądu nakładającego na tut. Ośrodek obowiązek współpracy rodziny problemowej z asystentem rodziny oraz realizacją ustawy z dnia 4 listopada 2016 r o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”. M-GOPS w Końskich, aby zapewnić ciągłość pracy i realizację zadań wynikających z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej w niedługim czasie może być zobligowany do zatrudnienia kolejnego asystenta rodziny. Zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa liczba rodzin, z którymi jeden asystent rodziny może w tym samym czasie prowadzić pracę, jest uzależniona od stopnia trudności wykonywanych zadań, jednak nie może mieć pod opieką do 15 rodzin – co określa art. 15 ust. 4 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.
4. Pozyskiwanie osób do pełnienia funkcji rodziny wspierającej.
5. Zabezpieczenie środków finansowych na realizację umów zawartych z rodzinami wspierającymi, które udzielają wsparcia rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.
6. Zabezpieczenie środków i tworzenie możliwości podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny.
7. Utrzymanie i zabezpieczenie środków na działalność Placówki Wsparcia Dziennego.
8. Utrzymanie i zabezpieczenie środków finansowych na realizację poradnictwa specjalistycznego (zatrudnienie specjalistów).
9. Rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych zapewnienie wsparcia, polegającego na:
 - analizie sytuacji rodziny i środowiska rodzinnego oraz przyczyn kryzysu w rodzinie,
 - wzmocnieniu roli i funkcji rodziny,
 - rozwijaniu umiejętności opiekuńczo-wychowawczych rodziny,
 - podniesieniu świadomości w zakresie planowania oraz funkcjonowania rodziny,
 - pomocy w integracji rodziny,

- przeciwdziałaniu marginalizacji i degradacji społecznej rodziny,
- uświadomieniu odpowiedzialności za swojej rodziny.

Kierunki działań na lata 2024 – 2026

1. Monitoring i ewaluacja „Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2024 – 2026.
2. Kontynuacja wspierania rodziny poprzez przydzielenie asystenta rodziny dla rodzin z problemami opiekuńczo – wychowawczymi.
3. Prowadzenie Placówki wsparcia dziennego i zapewnienie w niej miejsc dla dzieci.
4. Zagospodarowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży, w tym kierowanie dzieci na kolonie i obozy realizujące programy przeciwdziałania uzależnieniom.
5. W sytuacji zagrożenia zdrowia i życia dzieci umieszczenie i współfinansowanie dzieci w pieczy zastępczej.
6. Podejmowanie działań interwencyjnych w rodzinach, w których występuje alkoholizm, narkomania lub przemoc domowa.
7. Opracowanie we współpracy z rodziną biologiczną planu pracy, który jest zbieżny z planem pomocy dziecku umieszczonemu w pieczy zastępczej.
8. Pozyskiwanie rodzin wspierających w celu wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.
9. Prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny przeżywającej trudności.
10. Realizacja Programu kompleksowego wsparcia dla rodzin „Za życiem”.
11. Realizacja programu rządowego „Asystent rodziny” na kolejne lata.

Źródło danych do powyższego sprawozdania:

Powyższe dane wynikają ze wskaźników osiągnięcia poszczególnych celów szczegółowych zawartych w „Gminnym Programie Wspierania Rodziny w Gminie Końskie na lata 2024-2026” i pochodzą z danych:

- 1) Miejsko - Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Końskich,
- 2) Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Końskich,
- 3) Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Końskich,
- 4) Placówki Wsparcia Dziennego prowadzonej w formie specjalistyczno-opiekuńczej, działającej w strukturze organizacyjnej M-GOPS w Końskich,
- 5) Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej, działającego w strukturze organizacyjnej M-GOPS w Końskich,
- 6) Klubu Integracji Społecznej, działającego w strukturze organizacyjnej M-GOPS w Końskich.

Sporządziły:

Zatwierdziła:

- 1) Agnieszka Smyka
- 2) Iwona Sulgostowska
- 3) Agnieszka Kwiecień